

Iruñeko udal frankistaren pailazokeria

**Xabier Mikel
Errekondo**

Errautsetatik piztia berpiztu da. Azken hauteskundeek gogor listutu digute desagertua omen zegoen frankismoa. Iruñeko udal gobernua hartu berri du eta hasia dute euskararen eta abertzale kutsua duen guztiaren aukako ehiza. Enrique Maya eskuin muturreko alkateak debekatu egin du Pirritx, Porrotx eta Marimotots pailazok azaroaren 29an Baluarten egitekoa zuten ikuskizuna.

Iñaki Azkuna Bilbok izan duen alkaterik harro eta atzerakoienak ere 2009an hirukotearen emanaldia zentsuratu egin zuen. Ondorioz, BECen antolatu ikuskizu-

netan 10.000 haur eta guraso elkartu ziren. Nago biak ala biak ez direla lotsagatik masail gorritu ere egin arartekoek salatu arren erabakiok ideologikoak izan direla.

44 urte ondoren hilobitik atera dutenean, “Franco bizi dute!” uste baino herritar eta alderdi gehiagok, eta zoko usaina darrion Nafarroako eskuin muturra sorgin ehizaren politikara itzuli da.

Zer ote da baina alkate jaunak gorrotatzen duena, umeez irri egitea? Irri euskaraz egitea? Euskaraz irri egiten dutenak nabarrismoaren etsai potentzialak izatea? Hauteskunde batzuk nahikoak izan

dira koloreztatzen ari zen Nafarroa berriro mende erdi atzera zuri-beltzezko amesgaiztora itzultzeko.

Zentsurak negargura eragin die umeei, baina, malko artetik ere, Maya jauna nor den, “herriko gaiztoa”, helduek baino argiago ikusi dute. Aitortzen dut horrek ene Iruñea zahar maitearen etorkizuna kolore anitzekoa irudikatzen eramaten nauela.

Ziur naiz, orain hamar urte Azkunari bezala, abenduan Pirritx, Porrotx eta Marimototsekin batera milaka haur nafarren irri eta algarek Enrique Maya frankistari negargura eragingo diotela.

Zuretzat mailua, ergela!

**Maider Iantzi
Goienetxe**

Haserretzen zarenean zer zara, mututzen den horietakoa? Alazumar negartia? Baliteke etxeko sukaldean epaiketa bat muntatzen dutenetakoa izatea, fiskal paperean aritzeko, eztabaida infinitu luzatuz, inor zergatik haserretu den oroitzen ez den arte. Denak isiltzeko garrasi histeriko bat botatzen dutenetakoa izan zaitezke, ala bertze haserretu mota bat. Zarena zarela, rola errepikatzen joera izan duzu eztabaidaro, baita zure ingurukoek ere.

Bazkari batean, lankideok bi bantotan banatu ginen, haserre daudenean pasatu arte bakean uztea behar dutenak, eta konpondu arte gauzak argitzen saiatzea behar dutenak. Nola bete bien beharrak, justu kontrakoak izanik?

«Izan fidela zure buruarekin, eta pentsatu iritzi bakar batek balio duela: zureak». Hori da “Bizitza izorratzeko artea” liburuan Paul Watzlawickek ematen duen aholkuetako bat. Idazleak dioenez, edozein bizi daiteke ozpindua, baina bizitza nahita zapuztea ikasi egi-

ten den arte bat da. Adibidez, lagun bati mailua falta zaio eta bizilagunari eskatzea erabaki du. Zalantza sortu zaio: “Ez badit utzi nahi? Atzo ez ninduen sobera jator agurtu. Agian zerbait du nire kontra. Zer izanen da? Ez diot deus egin. Norbaitek tresnaren bat eskatuko balit, utziko nioke. Nola erraten ahal dio ezetz halako mesede erraz bati? Pentsatuko du bere mende nagoela, mailu bat duelako soilik”. Azkenean, lagunak hala oihukatu dio bizilagunari: «Zuretzat mailua, ergela!». •